

Universitätsbibliothek Paderborn

**Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis
Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev
De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo**

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

IV. In Occidente Relatio de dubiis fidei Romam missa à Conciliis Africanis,
ut gesta firmarentur. Innocentius has Relationes sedi suæ vindicat ex
consuetudine, & ex canone.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15591

hæream, cùm nemo unquam cogitarit eam provinciam alijs Patriarchæ præceptis paruisse; imò verò qui sententia nostræ refragantur, non alio nitantur argumento, quā rerum ecclesiasticarum ultima judicia unicuique synodo commissa fuisse. Sed articulus secundus magna contentione vexatur hodie à Novatoribus hujus seculi, & à viris quibusdam antiquitatibus ecclesiasticæ peritissimis, qui Nicæno Concilio adeo sanctam synodorum provincialium auctoritatem putant, ut neque ipsi etiam Episcopis gradu suo dejectis appellandi facultas supereret. Vnde conficiatur nullam occasionem relictam, in qua se supra illa in judiciis reddendis Romani Pontificis potestas explicaret. Sanè dubitandum non est quin magnis difficultatibus impedita sit hujus speciei probatio, si jure appellationum nitamus; quarum usus, ante Concilium Sardicense, est omnino controversus.

II. Sed alia via nobis aperienda est; quæ certum jus certis argumentis constitutum. Duo ergo tempora expendenda sunt; unum, quod anterius est Concilio Sardensi; alterum, quod est posterius. Si primorum temporum ratio habeatur, suprema quidem auctoritas cognitionum, etiam per Gallias, Pontifici afferetur; sed eo more qui in Consistorio Principis servabatur; non illo ordine qui apud tribunalia magistratum invaluerat. Negotia ista non Appellationibus, sed Relationibus, vel Consultationibus ad sedem apostolicam missis expediebantur. Relatio & Consultatio promiscuè accipiuntur in Digestis, Codice Theodosiano, & Iustiniani; quas ad Principem mittebant Præsides provincialium, & ipsi Prefecti prætorio, quando dubia litis occasio id exigebat. Quem relationum morem à Plinio secundo, cùm ad ordinandam Bithyniam & Pontum à Trajano Principe missus esset, frequenter usurpatum fuisse legimus.

III. In Ecclesia duorum generum causis, Relationum vel Consultationum usus erat accommodatus; aut in iis quæ fidei controversæ, aut in iis quæ dubia disciplinæ capita respiciebant. Sanè in universum hoc dicere liceat, Relationum recipiendrum jus in Ecclesia, summarum sedium antistitibus competitivisse; ne quis, cùm de Romana Ecclesia agitur, existimet me novam quandam auctoritatem in eo genere commentum fuisse. Id docebit egregiè Hieronymus; ex quo disces Episcopos aut Metropolitanis suis, aut Patriarchis, si de fide ageretur, referre debuisse. Etenim cum

Ioanne Hyerosolymorum Episcopo, qui quidem de Origenis erroribus, quos plurimi velut redivivos amplectebantur in Palæstina, ad Theophilum Alexandriæ Archiepiscopum scriperat, Hieronymus graviter expostulavit, eo solùm nomine, quod ad Cæsareæ Metropolitanum, vel Antiochiaæ, quæ secundum Nicænos canones Metropolis erat Orientis, ac proinde Palæstina, referre debuisse. Itaque ex eo colligitur evidenter, jura Relationum deberi Patriarchis. Ceterum quia præ aliis Romanæ fedes principatu quadam vigebat, hinc factum ut Orientis & Occidentis synodica Consultationes ad Romanum Pontificem mitterentur, teste locupletissimo Hieronymo, qui se apud Damasum iis respondendis operam navasse proficitur in epistola ad Ageruchiam. Hinc est quod Cyrillus Alexandrinus, cùm Nestorium crebrioribus literis ad saniorem mentem hortatus esset, perfidia heretici illius in dies erumpente, rem omnem ad Celestinium ex more Ecclesiæ retulerit; ut ipse tanto morbo, qui in Ecclesia grassabatur, conjunctis viribus pro dignitate loci sui mederetur. Hoc testatur ipse Cyrus Celestino: *Longa Ecclesiæ consuetudo suadet ut ejusmodi res sanctitati tuae communicentur.* Relatione facta, Celestinus synodo Romæ coacta non solùm de fidei capitibus decernit, sed etiam ipsum Nestorium hæreticos auctorem à communione sua & ab Ecclesia Constantinopolitana dejicit, nisi intra decem dies nefariam doctrinam conceptis verbis anathematiset; & Cyrillo dat in mandatis ut Romanæ sedis auctoriitate adscita, & Celestini vice & loco cum potestate usus, sententiam istam exequatur, & illi Ecclesiæ propiciat. Hoc Celestini iudicium probatum est à Concilio Ephesino; quod damnationis sententiam in Nestorium trinis literis evocatum ad synodum, & judicio se sistere recusantem, protulit quidem; sed ad eam sententiam ferendam coactos se fatentur Patres in sua sententia periculo, & à sacris Canonibus, (scilicet ob contumaciam Nestorij, quæ Canonibus plectitur) & ab epistola sanctissimi Episcopi Celestini, qui Nestorium sacerdotio privarat ad Relationem Cyrilli. Quare Iustinianus legitimè & ex ordine loquitur, cùm omnia quæ ad statum & unitatem Ecclesiarum pertinent, referri à se ad Beatitudinem Papæ Veteris Romæ scriptis, quod sit Caput omnium Domini Sacerdotum.

IV. Sed misso Oriente, Occidenti haerendum est, ne longius à destinatione mea aberrem. In Occidentis provinciis Relatio-

& Imperij Lib. I. Cap. X.

35

nes ad sedem apostolicam in caussis fidei mittebantur, ut de integro cognitione habita, quod à synodis judicatum erat, illius sedis decreto firmaretur. Damnata Pelagij & Celestij hæresi, Concilium Milevitanum & Carthaginense ad Innocentium retulerunt. Sed quo fine, ex eorum verbis addiscemus: *Hoc itaque gestum, Domine frater, summa caritati tue intimandum duximus: ut statutis nostræ mediocritatis, etiam apostolice sedis adhiberetur auctoritas, inquit Milevitanus Concilij Patres. De Relationibus utriusque Concilij, & Carthaginensis, & Milevitanæ, cognitione habita est in Synodo Romana ab Innocentio: qui Iulium Episcopum Aurelium Episcopu[m] Carthaginensi restituit, cum apostolice sedis ad Relationem duplicitis synodi judicatis. Rectè & ex ordine judiciorum Relationem vocat synodicam epistolam ad se missam. Qua dictione etiam utitur in epistola ad Aurelium & Augustinum, Vestris Relationibus respondentibus rescripsimus: Et in literis ad Concilium Milevitum datis: Fiant enim necesse est cautoles, cum inventores malorum ad duplicitis relationem synodi, sententie nostræ statutis viderint ab ecclesiastica communione se junctos. Ius istud Relationum sedi apostolicae & ex antiqua consuetudine, & è Canonibus sibi vindicavit Innocentius, eâ epistolâ, quam iis verbis conceptam observavit Augustinus, quæ sedis apostolicae Sacerdotem decebant. Cujus epistola ad Concilium Milevitum data sententia èo tendit, ut doceat antiquam esse regulam, & canonem, ut de rebus dubiis, præsertim si de fide agatur, ex omnibus provinciis ad Romanam Ecclesiam referatur, ut quæ sequenda sint, omnibus Ecclesiis promantur: Diligenter, inquit, & congruè apostolici consulitis honoris arcana, honoris inquam illius quem, preter illa que sunt extrinsecus, sollicitudo manet omnium Ecclesiæ, super anxiis rebus que sit tenenda sententia: et antiquam scilicet regulam fecuti, quam toto semper orbe mecum nostis esse servatam. Neque enim hoc vestram credo latere prudentiam, qui id etiam actione firmassis, scientes quod per omnes provincias de apostolico fonte prætentibus responsa semper emanent. Præsertim quoties fidei ratio ventilatur, arbitror omnes fratres & coëpiscopos nostros non nisi ad Petrum, id est, sui nominis & honoris auctorem, referre debere, velut nunc retulit dilectione vestra, quod per totum mundum proficit Ecclesiæ omnibus. Infra: Geminus igitur bono caritas vestra fungetur. Nam & Canonum potiessimi gratia servatorum, & beneficio vestro tatus orbis tutabitur. Quinam sint illi canones, à quibus Relationum ordinem profectum scribit Innocen-*

tius, statim discutiemus; si tamen mihi per lectorum licet alterum Innocentij locum laudare, quo jus istud Relationum ab antiqua traditione, ab ecclesiastica disciplina, & à patrum institutis divina sententia decretis apertissime repetit, eâ nempe epistola qua ad Concilium Carthaginense rescriptit: *Antique traditionis exempla servantes, & ecclesiastico memores discipline, nostræ religionis vigorem non minus nunc in consolendo, quam antea cum pronuntiaretis, veneratione firmatis, qui ad nostrum referendum approbasisti esse judicium, scientes quid apostolice sedi debentur; cum omnes hoc loco positi ipsum sequi desideremus Apostolum, à quo episcopatus & tota auctoritas nominis hujus emerit. Quem sequentes, tam mala jam damnare novimus, quam probare landandas; vel id verò quod patrum instituta sacerdotali officio custodientes non censent esse calcanda; quod illi non humana sed divina decrevere sententia; ut quidquid quamvis de disjunctis remotisque provinciis ageretur, non prius ducerent finendum, nisi ad sedis hujus notitiam perveniret, ut tota hujus auctoritate, justa que fuerit pronuntiatio firmaretur. Verba illa indefinita, Quidquid quamvis de remotis provinciis ageretur, non prius ducerent finendum, quam ad sedis hujus notitiam perveniret, ad materiam, de qua agitur, coërceri debent atque restringi, juxta vulgatam Iuris definitionem; scilicet cum de rebus dubiis & anxiis queratur, ut idem Innocentius superiori epistola adnotavit.*

V. Præter controversias fidei, de rebus dubiis disciplina ad sedem apostolicam referebatur: quia cum Ecclesia Occidentis nondum aliquo canone scripto tenerentur, sed tota ratio disciplina, consuetudine & usu quodam constaret, qui sincerius in Ecclesia Romana servabatur, inde sacra politia forma velut à capite institutionum erat omnino repetenda. Quare cum Himerius Tarragonensis Episcopus de quibusdam disciplina articulis, qui Baptismum, Penitentiam, & Clericorum Monachorumque officia contingebant, Siricius Pontificem consuluisse, ad Romanam Ecclesiam, inquit ille, *ut pote ad Caput tui Corporis retulisti. Quibus verbis debitam ex officio relationem esse significat. Responsa vero non ante dedit Consultationi Himerij, quam in conventu fratrum sollicitius Relatio lecta fuisset, ut omnia diligenter tractarentur. Frequentissimus erat istarum Consultationum usus sub Damaso, ut nos docuit Hieronymus; & tempore Innocentij, qui Relationibus ab Episcopis Italiae, Hispaniarum, & Illyrici missis respondit, & Consultationibus Episcoporum Gallicanorum; ut patet ex*

E 4

Siricius in epist. ad
Himer. Tarac.

*universitatem ad
episcopum referatur
Relationem
cum ea sit Caput
ancientum sanctissi-
morum Dñi Sa-
crae Scripturæ Epil.
Conc. Milevitan.
ad. Innoc. 1.*

*Innoc. in ep. ad
Aurelium.*

*Epist. 31. & 36.
inter epistolas
Augustini.*

August. epist. 106.

*Innoc. ep. ad Con-
cil. Mil. que est 91.
super ep. Aug.*

*Sacerdoti Consilii
Ecclesiae
Milevitanae
ad regimendam
provinciam
etiam in
tempore
dictatus
ad quod
admodum
difficile
est.*

*L. y. C. Chis
Trit. leonis
hunc seruum
intrae fons
natura deinceps
pum, coni-
ficipli-
virore hinc
quem fons
ce proficiat
Nescio pro-
mar ar
tum est
tum est
rebus quæ
rebus quæ
gadate fons*